

Grote Zaanse Geschiedenis Quiz 2022

10 oktober 2022 Zaantheater

Programma

- **Uitleg van de spelregels**
- **Theaterronde met historische vragen**
 - Rampen
 - Amateurkunst
 - Vrouwen
- **Bespreken antwoorden thuisronde**
- **Stadsdichters**
- **Publieksvraag**
- **Einduitslag**

Spelregels

- Alle antwoorden zijn te vinden in de Zaanwiki of bronnen van het Gemeentearchief Zaanstad
- De vragen zijn meerkeuzevragen: A, B of C
- Teams krijgen 30 seconden de tijd om te antwoorden
- Als de tijd afloopt, houdt de teamcaptain A, B of C omhoog
- De score wordt bijgehouden door medewerkers van het Gemeentearchief
- Indien twee of meer teams na de laatste vraag een gelijk aantal punten hebben, wordt de winnaar bepaald door het antwoord op de shoot-outvraag
- Raadplegen van online bronnen is vanavond niet toegestaan

Ronde 1: wat een RAMP!

Vraag 1

Weeskinderen hadden bezittingen die werden beheerd door het college van weesvaders. Soms was dat ook pacht voor het gebruik van land van wezen. De dag dat de pacht moest worden betaald was tussen kerst en nieuwjaar op het gemeentehuis. Deze dag werd jaarlijks gehouden tot 1965, Marga Klompé was als minister verantwoordelijk voor het invoeren van de bijstandswet, waar mee het een taak voor gemeenten werd.

Welke naam had de Betaaldag?

- A. Teerdag
- B. Dikdag
- C. Odulphusdag

Antwoord 1

Welke naam had de
Betaaldag?

Dikdag

Antwoord B

Vraag 2

Wat zien we hier?

- A. De gevolgen van de watersnoodramp uit 1825 in Koog, nabij molen De Reus
- B. Brokstukken als gevolg van de aanval van Spaanse troepen in 1573 op Wormer
- C. Instorting als gevolg van een ondeskundig funderingsherstel in 1843 te Westzaan

Antwoord 2

Wat zien we hier?

Instorting als gevolg van een
ondeskundig funderingsherstel in
1843 te Westzaan

Antwoord C

Vraag 3

Wat was de vermoedelijke oorzaak van de brand?

- A. Blikseminslag tijdens onderhoud aan de bliksemafleiders
- B. Brandstichting door een op staande voet ontslagen werknemer
- C. Een brandende lamp die op een baal cacaoschroot was gelegd

Antwoord 3

Wat was de vermoedelijke oorzaak van de brand?

Een brandende lamp die op een baal cacaoschroot was gelegd

Antwoord C

Vraag 4

Op 8 april 1890 vond een ramp plaats: een roeiboot zonk bij het oversteken van de Zaan.

Daarbij kwamen de mannen J. Honigh Kz., L.Nieuwenhuis, S. Karten, H. Koene, J. Smit Pz., P. de Wit en S. Ris om het leven. Alleen S. Kuiper overleefde.

Welk beroep hadden deze mannen?

- A. Molenmaker
- B. Visser
- C. Timmerman

Antwoord 4

Welk beroep hadden deze mannen?

Molenmaker

Antwoord A

Vraag 5

In de periode 1870-1947 is er een speciale medaille uitgereikt aan diverse Zaankanters voor hun reddingsacties. In de meeste gevallen was dit voor het redden van drenkelingen uit het water of het tijdig weghalen van mensen bij een brand.

Deze medaille was alleen bedoeld voor 'vrijwillig getoond moedig gedrag ten gunste van andere mensen onder levensbedreigende omstandigheden'.

Hoe heette deze medaille?

- A. Medaille voor Menslievend Hulpbetoon
- B. Zaanse Heldenpenning
- C. Erepenning

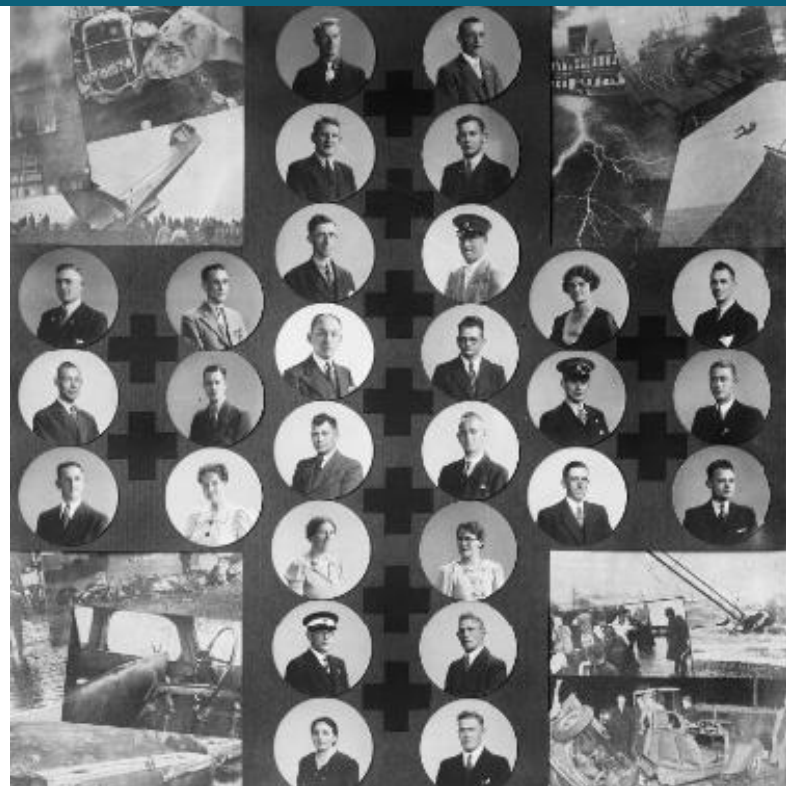

Antwoord 5

Hoe heette deze medaille?

Medaille voor Menslievend
Hulpbetoon

Antwoord A

Ronde 2 : Amateurkunst

Vraag 6

In welk jaar speelde deze revue op een feestelijke
bijeenkomst van de Vrijwillige Brandweer
Wormerveer?

- A. 1939
- B. 1949
- C. 1963

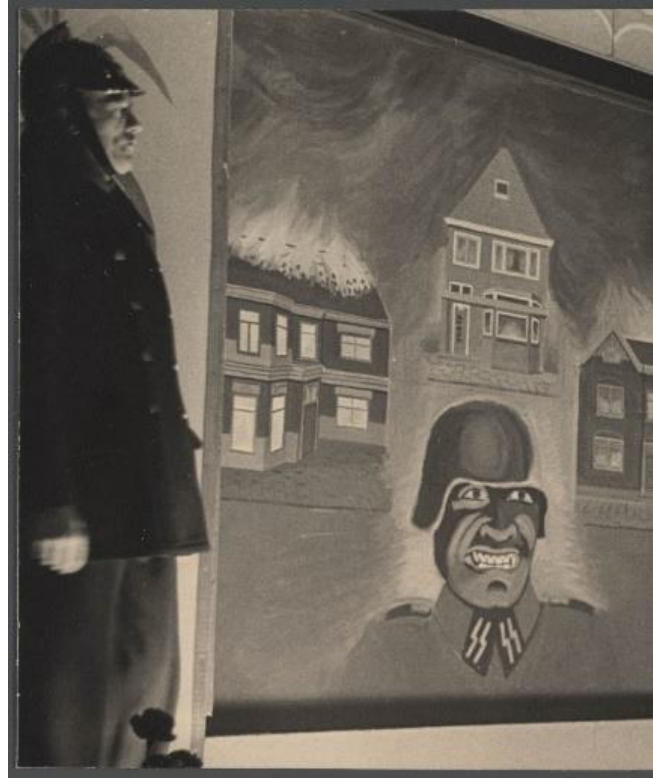

Antwoord 6

In welk jaar speelde deze revue op een feestelijke bijeenkomst van de Vrijwillige Brandweer Wormerveer?

1949

Antwoord B

Vraag 7

Albert Heijns succes als ondernemer steunde voor een deel op zijn karakter. Hij was joviaal en graag gezien in Oostzaan en omgeving.

Wat was de bijnaam van Albert Heijn (1865-1945)?

- A. Ab de danser
- B. Ab krediet
- C. Ab de hamster

Antwoord 7

Wat was de bijnaam van
Albert Heijn (1865-1945)?

Ab de danser

Antwoord A

Vraag 8

Wie was Antonie de Vries, naar wie een Zaanse straat is vernoemd?

- A. Directeur van de grootste uitgever van blaasmuziek in Nederland: Molenaars Muziekcentrale in Wormerveer.
- B. Regisseur van toneelvereniging “Ons Genoegen” die later een grote rol speelde voor de televisie in Hilversum.
- C. Dirigent die met Zaanse Fanfarekorps vanaf 1919 35 jaar lang vele prijzen won.

Antwoord 8

Wie was Antonie de Vries, naar wie een Zaanse straat is vernoemd?

Dirigent die met Zaanlands Fanfarekorps vanaf 1919 35 jaar lang vele prijzen won.

Antwoord C

Vraag 9

Dit voorjaar overleed Ruud Hackmann, een begaafd jazzmusicus en dirigent bij meerdere muziekgezelschappen. Hij stond aan de wieg van de Zaanse Bigband. Hij bespeelde meerdere instrumenten, maar stond bij uitstek bekend om zijn virtuositeit op één bepaald instrument.

Welk instrument was dat?

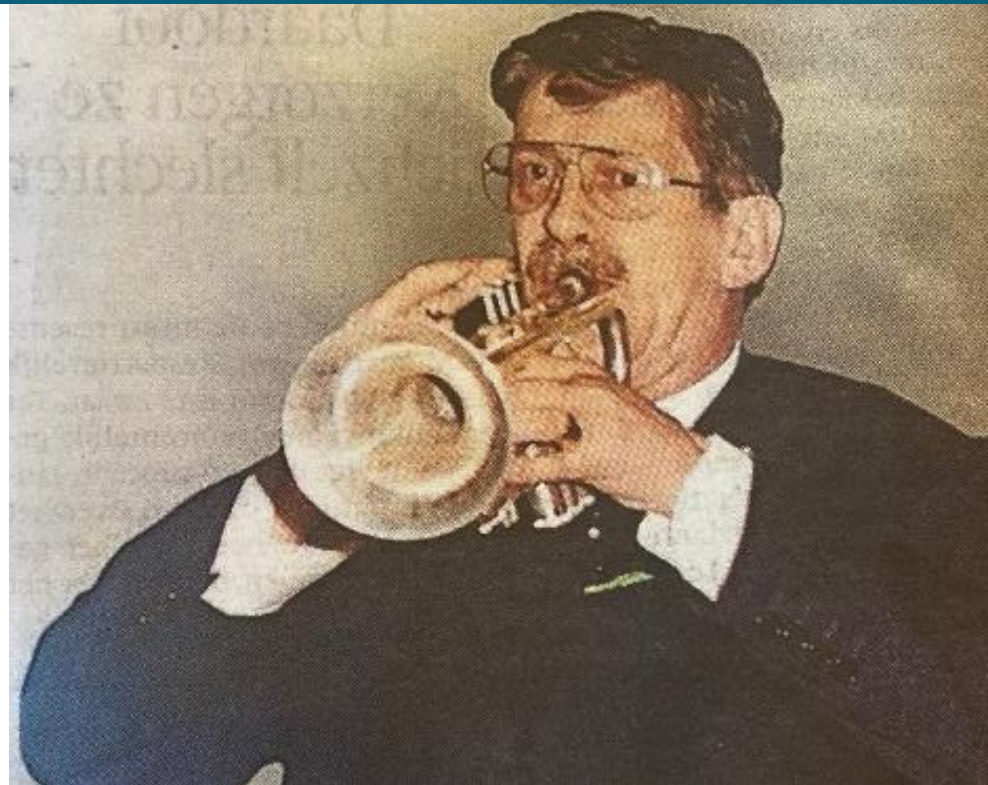
- A. Saxofoon
- B. Trompet
- C. Vibrafoon

Antwoord 9

Welk instrument was dat?

Trompet

Antwoord B

Vraag 10

De Zaanstreek kende veel harmonie- en fanfareorkesten. Bij festiviteiten deden deze orkesten vaak mee met de zogenaamde marswedstrijden. Het volgen van een vast stratenparcours en veranderen van richting hoorden bij de regels.

In 1924 organiseerde het Zaandijks Fanfarekorps ook een kleppermars.

Wat zijn kleppers?

- A. Speciale voor de mars ontworpen houten sandalen
- B. Houten muziekinstrument dat je tussen je vingers klemde
- C. Toeschouwers die stonden te 'kleppen' langs de mars

Antwoord 10

Wat zijn kleppers?

Houten muziekinstrument
dat je tussen je vingers
klemde

Antwoord B

Ronde 3: Vrouwen

Vraag 11

De eerste vrouwelijke apotheker van Nederland heette Anna Maria uit Zaandijk.

Wat was haar achternaam?

- A. Tobbe
- B. Roemer
- C. Romijn

Antwoord 11

Wat was haar achternaam?

Tobbe

Antwoord A

Vraag 12

Vanuit haar woonhuis aan de Stationsstraat in Zaandam leidde Alida Veen-Brons de Nieuw-Feministische beweging. In haar column *'Brieven van een Huisvrouw'* (tijdschrift *Zij*, 1917-1927) en de bundel *Zaansch Binnenhuijsje* (1928) deelde ze jarenlang haar pleidooi voor de getrouwde huisvrouw. Het bracht haar landelijke bekendheid en stevige kritiek uit feministische hoek.

Onder welk pseudoniem kreeg zij grote naamsbekendheid?

- A. Regina
- B. Famke
- C. Victoria

Antwoord 12

Onder welk pseudoniem kreeg Alida Christina Veen-Brons in de jaren 1920 landelijke bekendheid (en kritiek) met haar pleidooi voor de getrouwde vrouw en het 'Nieuw-Feminisme'?

Famke

Antwoord B

Vraag 13

De gemeente Zaanstad kende een officiële emancipatieprijs, namelijk de Ina Kakes-Veen prijs, maar de Vrouwenkrant had ook een eigen prijs ingesteld.

Hoe heette de emancipatieprijs van de Vrouwenkrant?

- A. De Zaanse ragebol
- B. De gebroken vatenkwast
- C. Het schort in de wilgen

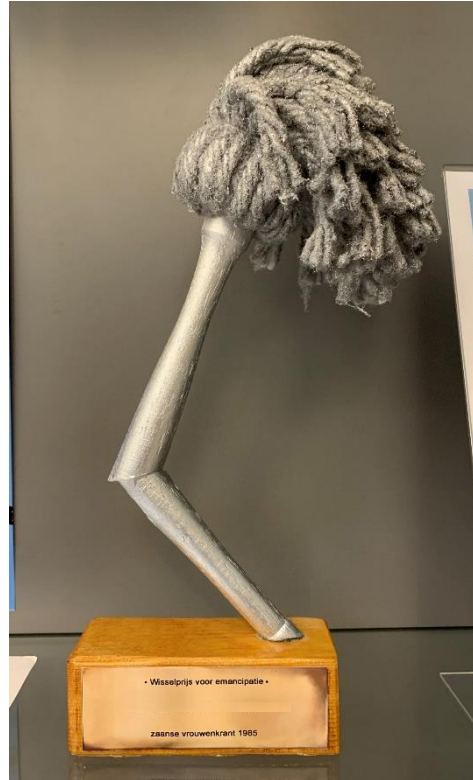

Antwoord 13

Hoe heette de emancipatieprijs van de Vrouwenkrant?

De gebroken vatenkwast

Antwoord B

Vraag 14

Cabaret was in de jaren '70 een populair middel om actie te voeren. De Zaanstreek kende meerdere vrouwen cabaretgroepen zoals bijvoorbeeld 'Vrouwen-Verzet-je' van Vrouwen voor Vrede.

Eén van die cabaretgroepen heeft zelfs gefigureerd in de film *'Een vrouw als Eva'* uit 1979. Ze traden op in het Vondelpark.

Hoe heette die cabaretgroep?

- A. COC cabaretgroep Potsierlijk
- B. Cabaretgroep Vrouw Blijf Bij
- C. Cabaretgroep Tuttalonië

Antwoord 14

Hoe heette die cabaretgroep?

Cabaretgroep Vrouw Blijf Bij

Antwoord B

Vraag 15

In de negentiende eeuw werd het onbetamelijk geacht dat meisjes en vrouwen gymnastische lichaams oefeningen deden.

Bij welke gymnastiekvereniging konden vrouwen voor het eerst terecht?

- A. Hercules Hebe - Wormerveer
- B. Jahn - Westzaan
- C. Aurora - Zaandam

Antwoord 15

Bij welke
gymnastiekvereniging
konden vrouwen voor het
eerst terecht?

Aurora – Zaandam

Antwoord C

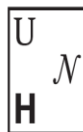

Einduitslag

1 Dinsdagfietsvrienden	21,80	8,80	13,00
2 Zaanse Schans	20,63	8,63	12,00
3 ROSA	20,60	9,60	11,00
4 Zaanse Molenaars	19,88	8,88	11,00
5 HV Koog Zaandijk	19,03	9,03	10,00
6 Honig Breethuis	18,92	8,92	10,00
7 Voor Nou en Naggeres	18,63	9,63	9,00
8 De jonge Honden	18,50	9,50	9,00
9 De Voluntiers	18,33	9,33	9,00
10 De Zaan en de Streek	18,27	9,27	9,00
11 Historisch Zaandam	18,00	8,00	10,00
12 Monumenten Spreken	17,67	9,67	8,00
13 Fluxus	16,85	8,85	8,00
14 Team RoodGroen	16,57	7,57	9,00
15 De Mazen	16,03	8,03	8,00
16 Hist. Ver. Westzaan	14,68	9,68	5,00
Historisch Genootschap			
17 Assendelft	14,13	8,13	6,00
18 Zaanse Museum	13,98	6,98	7,00
19 De Schrijvertjes	13,42	4,42	9,00

Met dank aan:

STICHTING Uitgeverij Noord-Holland

P.M.Duyvis*fonds*

BRANDWEER

Zaanstreek-Waterland

ZAANWATER

DE BEDRIJVGEBIJ

zaan
theater

BredeNHof Stichting

